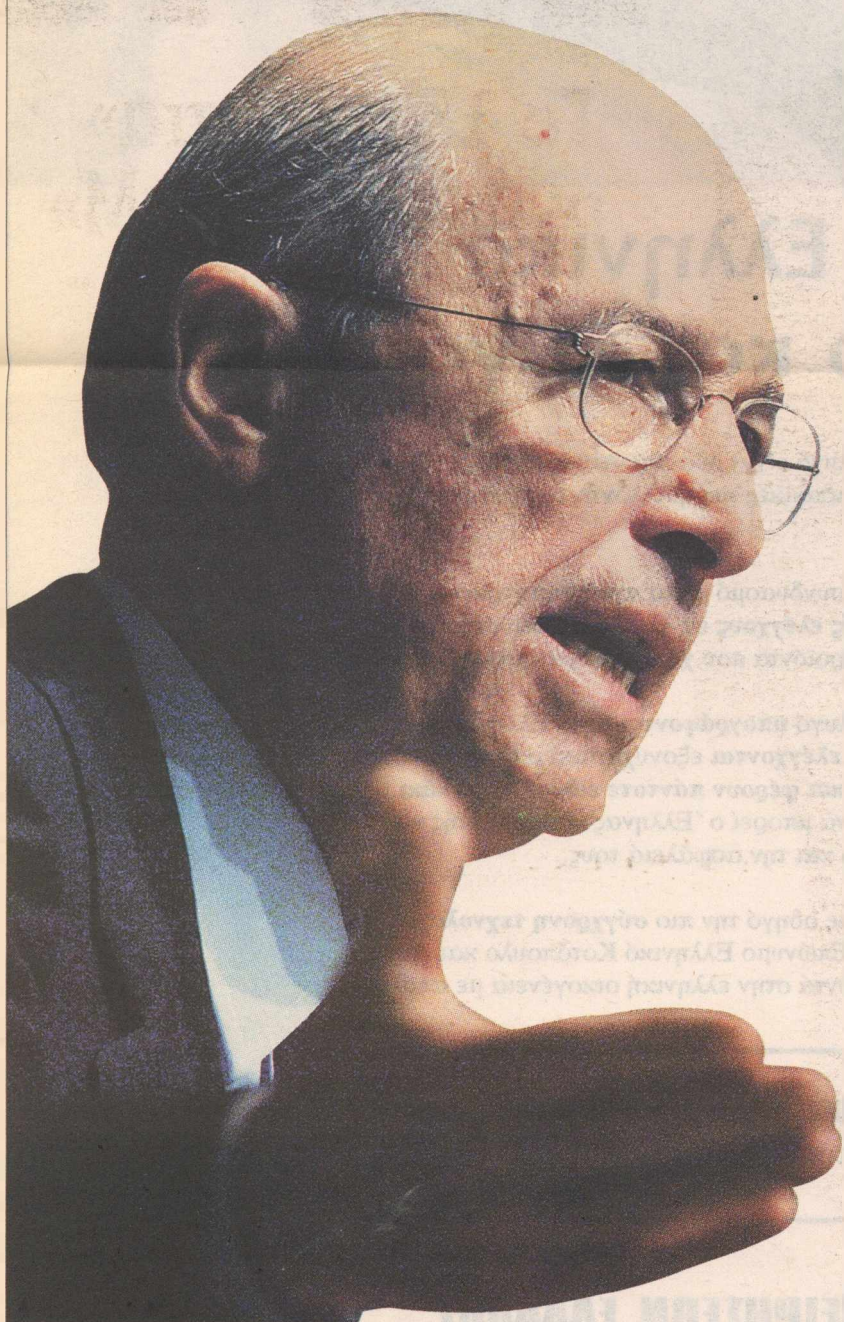

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

670 σελίδες

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ

για μια 8ετία
«ορφανή»

ΜΠΟΡΕΙ Ο Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ να επανέφερε το θέμα της προβολής του έργου των κυβερνήσεών του, η υπόθεση δεν είναι ωστόσο καινούργια. Τον Μάρτιο του 2004, το εκλογικό επιτελείο του ΠΑΣΟΚ υποστήριζε ότι οι αναφορές στο παρελθόν ανακαλούν δυσάρεστες μνήμες και απομακρύνουν κρίσιμα ακροατήρια. Αντίθετα, οι «εκσυγχρονιστές» επέμεναν ότι το κόμμα δεν μπορεί να εμφανίζεται ότι προκύπτει από παρθενογένεση.

Η πικρή γεύση

Τα στελέχη του ΠΑΣΟΚ, όσα τουλάχιστον δεν εμπλέκονται με «υποδείξεις» και «εισηγήσεις» στην αντιπαράθεση που ξέσπασε γύρω από το βιβλίο Σημίτη, έφευγαν το βράδυ της Τετάρτης από το Μουσείο Μπενάκη με μία πικρή γεύση στο στόμα. Οι περισσότεροι έλεγαν

| ΤΟΥ ΧΡΗΣΤΟΥ ΜΑΧΑΙΡΑ |

Στην επικοινωνία με τους συνεργάτες του ο Κώστας Σημίτης είχε διαμορφώσει μία συνήθεια: τις περισσότερες φορές μιλούσε ο ίδιος με τους υπουργούς, ενώ την επαφή με τους υφυπουργούς κρατούσαν τότε ο Σωκράτης Κοσμίδης και τότε ο Νίκος Θέμελης.

Αρκετά πριν από τα Χριστούγεννα του 2004, υφυπουργός που διακρίθηκε για την προσήλωσή του στον πρώην πρωθυπουργό, δοκίμασε μια απρόσμενη έκπληξη: από την άλλη άκρη της τηλεφωνικής γραμμής ο Κώστας Σημίτης του ζήτησε ευγενικά ένα memo για την παρουσία του στο υπουργείο, με επισημάνσεις και παρατηρήσεις για τις πολιτικές εξελίξεις. «Το θέλω όσο πιο πλήρες μπορείς και όσο πιο γρήγορα γίνεται» του είπε, πληροφορώντας τον ταυτόχρονα ότι γράφει βιβλίο. «Θα προσπαθήσω να εκδοθεί το φθινόπωρο της επόμενης χρονιάς. Μίλα με τον Νίκο και θα τα ξαναπούμε...»

«Ο Σημίτης», λένε οι φίλοι του, «διεκδικεί την παρουσία του ως πολιτικός και όχι ως ιστορικός. Αλλά ποτέ δεν πρόκειται να γίνει... Μητσοτάκης»

Όπως εύκολα γίνεται αντιληπτό, ο άνθρωπος «σκοτώθηκε» να ανταποκριθεί. Το memo πήγε όντως στην ώρα του, μαζί με τα σημειώματα όλων όσοι έλαβαν το σχετικό μήνυμα. Στην ώρα του εκδόθηκε και το βιβλίο, αλλά το γεγονός ίσως και να μην είναι αξιομνημόνευτο, αν κανείς συνυπολογίσει την παροιμιώδη μεθοδικότητα του Σημίτη και την τύχη να διαθέτει έναν συνεργάτη όπως ο Θέμελης.

Τα υπόλοιπα, λίγο - πολύ είναι γνωστά. Το βιβλίο κυκλοφορεί από την περασμένη Δευτέρα στα βιβλιοπωλεία, ο εκδοτικός οίκος ανάβει κεριά στον συμπολιτευόμενο και αντιπολιτευόμενο Τύπο, οι «σημιτολόγοι», όπως συμβαίνει με τους μελετητές γνωστών συγγραφέων, αυξάνονται και πληθύνονται...

Προφανώς, ο πρώην πρωθυ-

πουργός, παρά τα... πολιτικά «ανέκδοτα» που ακούγονται, είχε και έχει κάθε δικαίωμα να καταθέτει τις απόψεις και τις εξηγήσεις του, να κρίνει, να συμφωνεί ή να διαφωνεί. Περί αυτού, λόγοι πρωτίστως σοβαρότητας απαιτούν να μπει τελεία και παύλα. Υπάρχει ωστόσο ένα ερώτημα: γιατί έβγαλε ο Σημίτης το βιβλίο; Γιατί τώρα και όχι αργότερα; Τι ήταν αυτό που τον ανάγκασε να κλείσει μέσα σε 670 σελίδες την οκταετή εμπειρία μιας πολυκύμαντης διακυβέρνησης;

Ο «μονόδρομος»

Τι, πράγματι, επιδιώκει;

Ο ίδιος δημοσίως επισημαίνει ότι «η ΝΔ θέλει να απαξιώσει την προσπάθεια της προηγούμενης κυβέρνησης και να καταδείξει ότι όσα συνέβησαν τότε στη χώρα ήταν μία επίφαση εκσυγχρονισμού». Αρα, η έκδοση αποκτούσε χαρακτήρα επείγοντα...

Οφείλουμε να τον πιστέψουμε. Διαβάζοντας όμως όχι μόνο το βιβλίο, αλλά και... κάτω από τις επίσημες δηλώσεις, ο Κώστας Σημίτης είναι σαν να λέει ότι ναι μεν «η ΝΔ θέλει να απαξιώσει την οκταετία του εκσυγχρονισμού», αλλά δεν φαίνεται να υπάρχει και κανείς που να επιτίγεται να την υπερασπισθεί...

Αφού, λοιπόν, το ΠΑΣΟΚ, ως μη όφειλε, «αφήνει τον Μείμαρκα να ξεπλώνει στις τηλεοράσεις το έργο των κυβερνήσεων Σημίτη» (η φράση ανήκει σε πρόσωπο που έζησε τον πρώην πρωθυπουργό από κοντά και διατηρεί ανοικτή τη γραμμή της επικοινωνίας μαζί του), η έκδοση του βιβλίου καθίστατο μονόδρομος, όποια «παράπλευρη απώλεια» κι αν δημιουργούσε.

Η σοβαρότερη από αυτές, ίσως να είναι ότι άλλαξε την ατζέντα της επικαιρότητας. Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ έλεγε πρόσφατα στο καφενείο της Βουλής ότι, «κανονικά, ο... Μαντούβαλος θα έπρεπε να στείλει λουλούδια στον Σημίτη», εννοώντας ότι ο θόρυβος που ξέσπασε για το βιβλίο σκέπασε όλη την υπόλοιπη ειδησεογραφία.

Αλλά, ουδέν... καλόν αμιγές κακού. Ο πρώην πρωθυπουργός κάποια στιγμή έπρεπε να μιλήσει. Μπορεί σήμερα να... επωφελείται ο Μαντούβαλος, ο ίδιος ο Κώστας Σημίτης πιστεύει, ωστόσο, ότι, αν άφηνε ανενόχλητη τη ΝΔ να κάνει σκοποβολή πάνω στην οκταετία του, στο τέλος, ο μόνος ωφελημένος θα ήταν ο Καραμανλής.

από την... επάνοδο της εσωστρέφειας

ότι ο πρώην πρωθυπουργός και ο σημερινός πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ ενεπλάκησαν σε μία αντιπαράθεση άνευ λόγου και αιτίας, η οποία, το μόνο που μπορεί να προσφέρει, αν δεν κλείσει σύντομα, είναι να τραυματίσει το ΠΑΣΟΚ και να υπονομεύσει τις προοπτικές της ανά-

καμψής του. Προφανώς, το έναυσμα της κόντρας δόθηκε από την περίφημη σελίδα 605, όπου ο Κώστας Σημίτης υποστηρίζει ότι «το παιχνίδι δεν είχε οριστικά κριθεί πριν από τον προεκλογικό αγώνα», αποδίδοντας την ήττα στην «αποστασιοποίηση από το έργο της κυ-

βέρνησης που επέλεξαν οι διαφημιστές του ΠΑΣΟΚ». Η απάντηση ήταν αυτό το σχεδόν οργισμένο «κοιτάμε μπροστά» του Γιώργου, με την επισήμανση ότι όλα τα άλλα «θα τα κρίνει η Ιστορία». Θα μπορούσαν, άραγε, να έχουν αποφευχθεί όλα αυτά; Πιθανώς...

ΥΨΗΛΕΣ ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΕΣ

Το πρόβλημα με τους «παρένθετους»

Πώς οι «έμπιστοι» δημιουργούν κλίμα

Τι ήταν αυτό που εκνεύρισε τον Γιώργο Παπανδρέου, την Τετάρτη το βράδυ, στο Μουσείο Μπενάκη;

Ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ δήλωσε «κοιτάμε μπροστά, γι' αυτό επιλεγίκαμε», προσπέρασε το βιβλίο, λέγοντας «θα το κρίνει η Ιστορία», αλλά, κατά γενική εκτίμηση, η συνολική εικόνα του παρέπεμπε σε πρόσωπο έντονα ενοχλημένο.

Στελέχη του ΠΑΣΟΚ που θεωρούνται της εμπιστοσύνης του, υποστήριζαν ότι η αιτία του εκνευρισμού δεν ήταν το περιεχόμενο του βιβλίου («ο γέγονε, γέγονε», έλεγαν, «γυρνάμε σελίδα»), αλλά οι «πολιτικές οδηγίες» που δημοσίως του απηύθυνε ο προκάτοχός του από το βήμα της εκδήλωσης.

Ανεπίτρεπτες οι «βεντέτες»

Ο Κώστας Σημίτης, βέβαια, υπογράμμισε με έμφαση την υποστήριξή του στον πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ, όπως εκτιμάται, μάλιστα, η πολιτική κουλτούρα των δύο ανδρών δεν επιτρέπει βεντέτες και «μανιάντικα». «Ο Σημίτης», λένε, «διεκδικεί την παρουσία του ως πο-

λιτικός και όχι ως ιστορικός, αλλά ποτέ δεν πρόκειται να γίνει... Μπιστοτάκης. Αλλά και ο Γιώργος δεν είναι πατροκτόνος. Γνωρίζει, άλλωστε, ότι δεν είναι... ανατρέψιμος».

Στην πραγματικότητα, το ουσιαστικό πρόβλημα βρίσκεται κάτω ακριβώς από τα δύο κεντρικά πρόσωπα της υπόθεσης, στα διαβόητα περιβάλλοντα.

Στους ανθρώπους, με άλλα λόγια, που «διερμηνεύουν» προθέσεις και προαναγγέλλουν συμπεριφορές.

Το γεγονός μάλιστα ότι το ΠΑΣΟΚ βρίσκεται σε μεταβατική φάση, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τη συγκρότηση μιας νέας ηγετικής ομάδας, επιτρέπει σε διαφόρους, τα κίνητρα των οποίων δεν είναι πάντοτε ανιδιοτελή, να εμφανίζονται ως έγκυροι «ερμηνευτές» των θέσεων και των απόψεων είτε του Παπανδρέου είτε του Σημίτη, ακόμα και ερήμην τους.

Τα 15 «ύποπτα» ονόματα του «Μ»

Ορκισμένοι αντι-σημιτικοί, μέρος των οποίων κατοικοεδρεύει ή επανέκαμψε στη Χαριλάου Τρικούπη, θεωρούν ότι ο Σημίτης δεν έβγαλε μόνο βιβλίο, αλλά και... περιοδικό. Η ομάδα αυτών των στελεχών υποστηρίζει ότι το μηνιαίο έντυπο «Μ» (Μεταρρύθμιση), που κυκλοφορεί στα περίπτερα από τις αρχές Νοεμβρίου και διανέμεται σε 7.000 στελέχη του ΠΑΣΟΚ, δεν απηχεί απλώς απόψεις του πρώην πρωθυπουργού, αλλά «συνιστά το όχημα μιας υπό διαμόρφωση εκσυγχρονιστικής τάσης».

«Δείχνουν Σημίτη»

Η αλήθεια είναι ότι μια ματιά στα μέλη της 15μελούς Συντακτικής Επιτροπής και στους αρθρογράφους του εν λόγω εντύπου... ενσπείρει ζιζάνια. Παρασκευάς Αυγερινός, Τάσος Γιαννίτοης, Νίκος Μπίστης, Στέφανος Μανίκας, Μυρσίνη Ζορμπά, ο σύμβουλος του πρώην πρωθυπουργού Βασίλης Βουτσάκης, ο καθηγητής Παναγιώτης Ιωακεμίδης, είναι μερικοί μόνο απ' όσους «δείχνουν Σημίτη»...

Αρθρογραφούν ωστόσο και πιο «θεσμικά

πρόσωπα», όπως οι Δημήτρης Ρέππας, Γιώργος Φλωρίδης, Άννα Διαμαντοπούλου, Τηλέμαχος Χυτήρης, Πάνος Μπεγλίτης, Οδυσσέας Βουδούρης, που συνεργάζονται (κάποια από αυτά στενά) με τον Γιώργο Παπανδρέου και δύσκολα θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως μέλη διαφωνούσας εσωκομματικής τάσης.

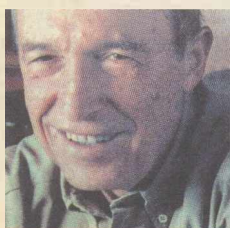
Εν πάση περιπτώσει, το διάβημα... παρακολουθείται. «Ο Γιώργος», κατά τους εκδότες, «δεν αποτρέπει το εγχείρημα», δεν λείπουν ωστόσο και οι γκρίνιες προσώπων που δηλώνουν ότι «τον εκφράζουν...». Κάποιοι από αυτούς όντως δημιουργούν κλίμα. Πρώην υπουργός, πάντως, που δεν θεωρείται ότι «κόβει και τις φλέβες του» για τον Σημίτη, συνιστά ψυχραιμία: «αφού δεν γράφουν», λέει, «ο Χριστοδουλάκης και ο Βερελής, ουδείς λόγος ανησυχίας...»

Και στην οδό Ακαδημίας; Τι λένε οι συνεργάτες του Κώστα Σημίτη; Τίποτα περισσότερο από το ότι η πέτρα του μικρού ενδοΠΑΣΟΚικού σκανδάλου είναι ένα «ενδιαφέρον περιοδικό»...

Ο ΓΙΩΡΓΟΣ δεν είναι πατροκτόνος, κυρίως γιατί γνωρίζουν και αυτός και οι άλλοι ότι δεν είναι ανατρέψιμος.

ΑΝΑΧΡΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΝΟΟΤΡΟΠΙΕΣ

Το κεφάλαιο της αυτοκριτικής

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ
ΓΙΑ ΜΙΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ
1996-2004

Αυτό που χολώνει ιδιαίτερα τον πρώην πρωθυπουργό, είναι όσα λέγονται περί της επιμονής του να μην αρθρώσει «έστω και μία κουβέντα αυτοκριτικής».

Συνεργάτες του υπογραμμίζουν ότι αποσιωπάται ένα σημαντικότατο κεφάλαιο του βιβλίου (σελ. 527), που αναφέρεται διεξοδικά «στις αναχρονιστικές νοοτροπίες και πρακτικές του πολιτικού μας πολιτισμού, η επιτυχία στην αντιμετώπιση των οποίων», όπως γράφει ο Κ. Σημίτης, «υπήρξε περιορισμένη».